

PES

Pla d'Educació per a la Sostenibilitat

Pels cursos 2020-24

PA

Pla d'Acció per al curs 2020-21

La redacció d'aquest document l'ha feta el claustre durant el 1r. trimestre del curs 2020-21, tenint present que és la continuació del PES 2015-19. Aquest curs s'enceta el segon període de quatre anys i al llarg dels quatre anys s'anirà avaluant, la qual cosa pot fer que es vagin modificant i/o ampliant les propostes generals depenent de l'evolució i diagnosi que es faci cada any a l'elaboració del Pla Anual i de la PGA.

La nostra escola s'ha basat en el Programa d'Escoles Verdes – Document Marc del 2012 - per poder treballar en aquesta línia pedagògica i obtenir el Reconeixement d'Escoles Verdes i el corresponent certificat de continuïtat d'aquest treball.

Aquest pla de treball que es portarà a terme durant **els quatre cursos** 2020-21 i ha estat aprovat en el Consell Escolar del dijous 28 de gener de 2021.

Contingut

1 . Recorregut i trajectòria de l'escola fins a arribar aquí on som.....	3
2 . El que suposa ser Escola Verda.....	4
3 . L'organització a la nostra escola.....	5
4 . El compromís: el nostre dia a dia que ja tenim assolit.	6
5 . PES - Pla d'Educació per a la Sostenibilitat : objectiu pels 4 cursos: 2020_24	7
6 . PA - Pla d'Actuació: objectius pel curs 2020-21	9

1 . Recorregut i trajectòria de l'escola fins a arribar aquí on som

Aquest curs 2020-21 se celebren 22 anys del Programa Escoles Verdes, que compta amb la participació de gairebé 700 centres adherits; l'Escola Les Roques, però, forma part de la xarxa escoles Verdes des del curs 2015-16 tot i que el nostre centre sempre ha treballat diferents aspectes socioambientals per tal d'afavorir una actitud responsable i respectuosa amb el medi natural i el nostre entorn.

Després d'un treball de diagnòstic mediambiental del centre i una anàlisi de la nostra realitat es va elaborar al **2015-16 el PES (Pla Educació per la Sostenibilitat)** i a l'octubre de 2016 **ens van concedir el Distintiu d'Escola Verda**, la recollida d'aquest distintiu va ser motiu d'excursió a Barcelona i algunes famílies van participar-hi. Aquest distintiu es renova cada quatre anys si el treball es continua fent, és per això que a novembre de 2019 vàrem rebre el diploma de continuïtat.

La inclusió al programa d'Escoles Verdes va suposar l'adhesió als objectius del programa:

- Incorporar els valors de la sostenibilitat a tots els àmbits de la vida del centre (organització i participació, currículum, gestió, relacions amb l'entorn, ...)
- Promoure la participació i la implicació activa de la comunitat educativa en la millora del seu entorn.
- Intercanviar experiències amb d'altres escoles verdes tot fent xarxa.

Tenir aquest distintiu ens compromet a elaborar cada curs escolar un **PA (Pla d'Acció)** del qual cal rendir comptes a final de curs, avaluant-ne el seu desenvolupament.

Els plans d'acció anuals responen a la consecució d'uns objectius estratègics que ens hem proposat com a escola, recollits en el Pla d'Educació per a la Sostenibilitat del centre (PES) i que es concreten amb un seguit d'actuacions distribuïdes per grups de nivell.

2 . El que suposa ser Escola Verda

Formar part d'aquesta xarxa de centres que voluntàriament han decidit, a través de l'educació per a la sostenibilitat, és fer un canvi qualitatiu en el seu projecte educatiu; significa replantejar-se àmpliament el treball educatiu i l'organització del centre, i per tant, l'acceptació, per part de tota la comunitat educativa, d'uns compromisos bàsics que es concreten en:

- Implicar el claustre: un mínim del 20 % directament amb accions a les aules i amb el suport del 80%. En el cas de la nostra escola les accions tenen un percentatge molt més alt que el 20%.
- Disposar d'un Comitè Ambiental de centre com a equip impulsor per a la dinamització del procés de millora contínua que es planteja realitzar el centre.
- Dissenyar i realitzar, de manera participada un procés de millora contínua en educació per a la sostenibilitat que inclou:

A - Elaborar i revisar, de manera periòdica, el seu Pla d'educació per a la sostenibilitat: document que recull els resultats de la diagnosi, els objectius estratègics i la prioritització d'objectius. Cada 4 anys, es fa una revisió dels objectius prioritzats i, cada 8, una nova diagnosi de la situació en què es troba el centre, l'actualització dels objectius estratègics que es planteja el centre a mig termini i, finalment, la seva prioritització. En el nostre cas aquest curs 2020-21 fem una revisió dels objectius.

B - Dur a terme plans d'acció anuals per assolir els objectius que hem prioritzat.

C - Realitzar un procés d'autoavaluació/autocrítica contínua.

- Impregnar la documentació bàsica de centre (Projecte educatiu, Projecte de direcció o equivalent i Programació general anual) amb els acords presos tant del Pla d'educació per a la sostenibilitat com del Pla d'acció anual.
- Participar anualment en el seminari d'equip de centre, que és l'eix central de formació, dinamització i suport a les escoles verdes.

3 . L'organització a la nostra escola

L'organigrama d'Escola Verda és el següent:

- **El comitè ambiental** és l'equip de l'escola que més vetlla per tal de millorar les actuacions de l'escola verda i promou les activitats a portar a terme. És el grup de mitjans.
- **La comissió Escoles Verdes** es reuneix un cop per trimestre i actualment en formen part:

Roser Tarrés	Directora
Imma Bertran	Mestra
Joan Rovira	Representant de l'AFA
Joan Riera	Representant de l'Ajuntament

4 . El compromís: el nostre dia a dia que ja tenim assolit.

1. **L'estudi dels recursos habituals de l'escola** i del seu consum responsable integrant aquest coneixement al dia a dia per tal de canviar hàbits i estils de vida.
 - paper: ús racional dels fulls i llibretes i fer servir el paper per ambdues cares, reaprofitament del paper per esborranys.
 - aigua: Recordant contínuament el seu bon ús i no pas abús.
 - energia elèctrica: aplicar usos de la llum que redueixin el consum: estalvi energètic a totes els màquines (ordinadors, fotocopiadora, plastificadora...), tancar els llums al sortir de l'espai.
 - Confort tèrmic: a l'hivern sempre havíem vigilat molt amb les portes a l'entrar i sortir de l'escola i les aules, aquest any amb el tema de la ventilació¹ i del confort tèrmic a les aules. Per tant caldrà vetllar per buscar l'equilibri entre la ventilació i l'ús de la calefacció.
 - Recollida selectiva: en els diferents contenidors/papereres que hi ha repartits per l'escola: cubells de rebuig, contenidor d'oli, piles, orgànic, taps...
2. **Reducció de residus:**
 - Esmorzars: ús de carmanyoles i eliminació dels tetra-briks.
 - Ús de gots, coberts i plats reutilitzables.
3. **Patis de l'escola:** mantenint-los nets de papers i deixalles i el manteniment del mobiliari (gronxadors, font, banc, papereres...)
4. **Material escolar:** ús de material socialitzat a tot el centre, això també afavoreix una metodologia de treball que faci del llibre de text una font d'informació i no un recurs únic; abarateix a més els costos de l'Ajuntament.
5. **Hort:** com a recurs educatiu, l'observació del desenvolupament de les plantes, la responsabilitat de la seva cura i protecció,... Per portar endavant aquest projecte, amb perspectives d'èxit, comptem amb la col·laboració d'un avi de l'escola que fa la preparació de la terra a setembre.
6. **Elaboració de compost,** permet treballar diferents aspectes del currículum, associats a diferents àrees i adobar l'hort sense haver de suportar males olors.
7. **Contacte amb d'equip de l'Espai Natural** Guillerries-Savassona que ens permet la participació de **quatre programes dins del Pla d'Entorn** (el projecte de les caixes niu, el seguiment dels nius d'orenetes del poble, la construcció i seguiment de l'hotel d'insectes i la participació al programa de descoberta de l'Espai Natural Guillerries-Savassona); també la col·laboració puntual quan així ho requereix el desplegament curricular de l'àmbit de C.Medi Natural: observació dels amfibis als safareig, compostador, paisatge amb la flora i la fauna.

¹ http://educacio.gencat.cat/web/shared/continguts_per_compartir/ENS/salut-escola/documentacio/escoles/20210111-noves-orientacions-ventilacio.pdf

5 . PES - Pla d'Educació per a la Sostenibilitat : objectiu pels 4 cursos: 2020_24

Objectius que fan referència a l'entorn de l'escola							
OBJECTIUS		ACTUACIONS	RESPONSABLES	cursos			
				2020 -21	2021 -22	2022 -23	2023 -24
MA	1..Col·laborar amb el projecte de les caixes niu	Iniciar el projecte a febrer i fer-ne el seguiment fins a juny	Tota l'escola i els agents rurals.	X	X	X	X
MI	2. Col·laborar amb el projecte d'inventariar els nius d'orenetes	Revisar i inventariar els nius d'oreneta del poble.	Mitjans i els agents rurals.	X	X	X	X
MA	3. Continuar amb el projecte de l'apadrinem el Nostre patrimoni: els safarejos. Els animals d'aigua dolça.	Observació dels animals i de l'estat de l'aigua a partir d'aquests	Tota la primària i els agents rurals.	X	X	X	X
MA	Participar en programes de coneixement de l'entorn	Realitzar excursions dins la comarca que permeten el coneixement del medi proper: S: Savassona (parc Natural) V: Vic (fauna urbana)	Comunitat dels grans	S	V	S	V

NO: Nova MA: Manteniment MI: Millora

Objectius que fan referència dins el recinte de l'escola				cursos			
OBJECTIUS		ACTUACIONS	RESPONSABLES	2020 -21	2021 -22	2022 -23	2023 -24
MI	Revisar totes les accions que es duen a terme per millorar-les i anar co-creant amb la comunitat educativa noves accions	Llistat de totes les actuacions i valorar-les	El claustre	X	X	X	X
NO	Fer partícip a tota la comunitat educativa en el projecte d'escola verda.	Creació d'aquest document: PES i donar-lo a conèixer	El claustre i el comparteix amb la comissió d'Escola Verda	X		X	
MA	Participar en els seminaris d'escola Verdes de la comarca	Assistir als 3 seminaris anuals	La mestra de la comissió Escola verda	X	X	X	X
NO	Impulsar el comitè ambiental com a eix dinamitzador del programa d'escoles verdes	assemblea a l'any amb caràcter de comitè. Comunicar les actuacions a la comunitat educativa	Comunitat de mitjans	X			
NO	Promoure campanyes de sensibilització: contaminació de l'aigua, abús dels plàstics, estalvi de llum...	El comitè ambiental decideix quina campanya portarà a terme.	La comunitat de mitjans.	1	1	1	1
MA	Fer el manteniment del pati	Tenir cura del mobiliari urbà: ampliació, vernís als gronxadors, creació d'un espai de plantació d'espècies per afavorir la biodiversitat de l'entorn...	Comunitat dels grans		X		X
MA	Participar en xarxa amb d'altres escoles verdes	Participar a la trobada anual dels comitès d'escoles verdes	Comunitat dels grans	X		X	
MI	Introduir tots els continguts i actuacions de l'escola verda dins del currículum		Les mestres de C.Medi	X			
MA	Treballar l'hort, totes les tasques que li són pròpies		Ed. Infantil	X	X	X	X
MI	Intensificar el treball del compostatge	Revisió de la feina del compostatge: calendari de participació.	Primària	X			
MA	Sensibilització pel tema del circuit de l'aigua a l'espai Natural i en el cicle urbà (control, potabilització i sanejament)	Observació del procés de recollida de mostres de l'aigua potable per part d'un tècnic Del Departament del Control i Qualitat d'Aigües de l'ACA (fa el control 1 cop al mes al poble) i posterior conferència/col·loqui		X		X	

NO: Nova **MA:** Manteniment **MI:** Millora

6 . PA - Pla d'Actuació: objectius pel curs 2020-21

Pla d'actuació pel curs 2020-21			Actuacions que fan referència a l'entorn de l'escola			
OBJECTIUS		ACTUACIONS	RESPONSABLES	trimestres		
				1r.	2n.	3r.
MI	Conèixer la fauna i flora de l'entorn.	1 Sortida trimestral per conèixer el paisatge, fauna i flora	Comunitat de mitjans amb l'equip de guardes forestals.	15 octubre		
		Observació de l'estat de la bassa dels Vernets	Mitjans i l'equip de guardes forestals.		Dijous llarder	20 de maig
NO	Participar en programes de coneixement de l'entorn	Participació a l'exposició de l'aigua (50 anys del Consorci del Ter)	Primària	30 novembre		
MA	Participar en programes de coneixement de l'entorn: Activitat al Parc Natural de Savassona		4t., 5è. i 6è	05 octubre		
MI	Participar en el projecte de les caixes niu	Fer el seguiment dels nius a partir de les caixes que instal·lem	Tota l'escola i guardes del Parc Natural.		25 febrer	3 sortides
MI	Participar en el projecte dels nius d'orenetes	Seguiment dels nius d'orenetes del poble	Mitjans i guardes del parc Natural			27 de maig

NO: Nova **MA:** Manteniment **MI:** Millora

Pla d'actuació pel curs 2020-21			Actuacions que fan referència dins del recinte de l'escola			trimestres		
OBJECTIUS			ACTUACIONS	RESPONSABLES	1r	2n	3r	
MI	Revisar totes les accions que es duen a terme per millorar-les i anar co-creant amb la comunitat educativa noves accions	Realitzar el Pla Anual d'Escoles Verdes i distribuir-les pels diferents grups: pares, grup de mitjans, grans...	Claustre	X				
	Acordar les actuacions en les que poden participar els guardes forestals.	Contactar amb l'equip de l'Espai Natural del Parc Guàrdia Savassona per concretar actuacions i temporalitzar-les	Claustre / directora	X				
NO	Fer participi a tota la comunitat educativa en el projecte d'escola verda.	Un comunicat al mes (web, circular...)	Comitè ambiental	X				
		Realitzar una enquesta per avaluar el coneixement de les famílies	C.Superior	X				
MA	Participar en els seminaris d'escola Verdes de la comarca	Assistir en els seminaris d'escola Verda	La mestra de la comissió escola Verda	1	1	1		
NO	Impulsar el comitè ambiental com a eix dinamitzador del programa d'escoles verdes	1 assemblea al curs per donar-li la importància d'escola verda.	Mitjans	X				
		Planificar les actuacions que s'acorden	mitjans	X				
MI	Promoure campanyes de sensibilització: contaminació de l'aigua, abús dels plàstics...	Decidir quin campanya es portarà a terme i realitzar-la	Comunitat de mitjans	X				
MA	Mantenir l'hort actiu	Fer les tasques que li són pròpies Fer alguns cuinats a partir d'alguns aliments de la collita	Educació Infantil	X	X	X		
MA	Sensibilització pel tema del circuit de l'aigua en el cicle urbà (control, potabilització i sanejament)	Observació del procés de recollida de mostres de l'aigua potable per part d'un tècnic Del Departament del Control i Qualitat d'Aigües de l'ACA (fa el control 1 cop al mes al poble) i posterior conferència/col·loqui	Comunitat dels Grans			X		
MI	Millorar la recollida i triatge de deixalles: orgànic, piles, oli, paper, rebuig...	Reforçar la cartelleria de les papereres Informar a les famílies de la seva importància	Comunitat de mitjans		X			
MI	Impulsar el compost	xerrada de sensibilització per part dels guardes del Parc Natural	La comunitat dels grans.	X		X		
		Instal·lar un compostador nou Cura i manteniment 1cop/setmana						
MI	Augmentar l'espai exterior com un espai més d'aprenentatge de l'escola.	Realitzar activitats a l'entorn: dibuix al natural, lectura...	Tota l'escola	X	X	X		
NO	Valorar els insectes com a part dels ecosistemes	Construir un hotel d'insectes i la posterior observació	Primària		X	X		

NO: Nova MA: Manteniment MI: Millora